

Lise Öğrencilerinin HIV / AIDS Konusundaki Bilgi Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Ercan Kaya¹, Mustafa Akıllı², Fatih Sezek³

Özet

Bu çalışmanın amacı, lise öğrencilerinin HIV/AIDS hakkındaki bilgi düzeylerinin cinsiyet, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, ailenin aylık geliri ve sınıf düzeyleri değişkenlerine göre incelenmesidir. Araştırmanın örneklemini Erzurum ilinde beş farklı lisede öğrenim gören lise öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında öğrencilerin HIV/AIDS ile ilgili bilgi düzeylerini tespit etmek amacıyla 25 sorudan oluşan ve güvenirlik katsayısı 0,71 olarak tespit edilen bilgi testi ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Anket 468 öğrenciye uygulanmış ve sonuçları SPSS program yardımıyla değerlendirilmiştir. Sonuçta çalışma için öngörülen farklı değişkenlerden; cinsiyet, baba eğitim düzeyi, ailenin aylık geliri ve sınıf düzeyinin öğrencilerin konu hakkındaki bilgileri üzerinde farklılık meydana getirdiği anlaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: HIV, AIDS, lise öğrencileri, bilgi düzeyi, Türkiye

An Investigation of High School Students' Knowledge about HIV/AIDS in Terms of Different Factors

Abstract

The aim of this study is to investigate high school students' knowledge about HIV/AIDS with respect to gender, parents' education level, family's income and class level. Sample of the study was chosen from five of High schools in Erzurum. In order to determine students' knowledge level a questionnaire was used which has 25 questions and have 0,71 reliability coefficient. Students' background information was also collected. Scale was administered to 468 students and results evaluated by SPSS packet program. As a result, it is found that some factors effect students' HIV/AIDS knowledge level.

Key Words: HIV, AIDS, high school students, knowledge level, Turkey

Giriş

İlk kez 1981 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde tanımlanmış olan AIDS, başlangıçta Kuzey Amerika ve Avrupa gibi gelişmiş ülkelerdeki homoseksüel/biseksüel erkeklerin hastalığı gibi düşünülmüştür. Bugün ise HIV/AIDS günümüz insanının ve çağdaş tıbbın en önemli güncel sorunu olarak görülmektedir (Artan ve Güleser, 2006; Bulduk, Esin ve Umut, 2006; Beydağ, 2007).

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ-WHO) 2007 yılı verilerine göre dünyada, şu an itibariyle 33.2 milyon AIDS hastası bulunmakta olup, bu sayı 2 yıl öncesine göre yaklaşık 7 milyon azalmıştır. 2007 yılında 2.1 milyon kişi AIDS hastalığından ölüyor, 2.5 milyon kişi de aynı yıl HIV virüsüne yakalanmıştır

Ülkemizde ise ihbarı zorunlu bir hastalık olarak kabul edilen HIV/AIDS vakası ilk kez

¹Yrd. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, OFMA Biyoloji Eğitimi ABD, Erzurum, e-posta: ercan25kaya@atauni.edu.tr

²Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, İlköğretim Fen Bilgisi Eğitimi ABD, Erzurum, e-posta: mustafaakilli@atauni.edu.tr

³Yrd. Doç. Dr., Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, İlköğretim Fen Bilgisi Eğitimi ABD, Erzurum, e-posta: fsezek@atauni.edu.tr

1985 yılında teşhis edilmiştir. Bu ilk tespitten Haziran 2007 tarihine kadar Sağlık Bakanlığına bildiri yapılan HIV pozitif (+) vaka sayısı 2 bin 711 kişi olarak belirlenmiştir. Resmi olarak rapor edilen HIV/AIDS vakalarının büyük bir çoğunluğu (yaklaşık %60) 15–39 yaş grubunda kümelenmektedir. Bu rakam vakaların büyük kısmının virüsle temaslarının 20’li yaşlara denk geldiğini göstermektedir. Türkiye’de tüm vakaların, olası bulaşma yollarına göre dağılımına bakıldığında; en sık rastlanılan bulaşma yolunun cinsel ilişki olduğu raporda yer alan başka bir ifadedir (Demirgöz, Canbulat, Cingil ve Aksuoğlu, 2007; Unaidstürkiye, 2007)

HIV/AIDS’in aşısı ve tedavisi yoktur. Ayrıca bireyin yaşam kalitesini arttıran uygulamaların ve tedavi maliyetide (kişi başına yaklaşık 5 milyar dolar) oldukça yüksektir. Bu nedenle HIV/AIDS’le mücadelede ilk ve en önemli yol korunmaktır (Toker ve Küçükıyılmaz, 2001; Güler, Bekar ve Ulusoy, 2004). Korunmanın en önemli yolunun ise; bu konuda eğitilmek ve öğrenilen bilgilerin günlük yaşamda kullanılmasını sağlamak olduğu yapılan çalışmalarda (Özhan ve Emiroğlu, 1992; Esen, 1993; Pekşen, Dabak, Leblebicioğlu ve Günaydın, 1994; Tümer ve Ünal, 2003) dile getirilmektedir. Vakaların görüldüğü yaş grubu incelenirse özellikle ergenlik döneminde bu hastalığa yakalanma olasılığının daha fazla olduğu anlaşılır. Dolayısıyla cinsel aktif yaşamın başlangıcında olmaları, eğitimle davranış değişikliğine daha açık olmaları ve kolay ulaşılabilirlikleri gibi sebepler göz önüne alınırsa, bu yaş grubunda eğitim HIV/AIDS kontrolü açısından büyük önem taşımaktadır (İnce, Uğurlu ve Özyıldırım, 2006).

Bu çalışmada da, HIV/AIDS kontrolü için önemli yaş grubunda bulunan lise öğrencilerinin, bu konudaki bilgi düzeyleri farklı değişkenler açısından incelenmeye çalışılmıştır.

Yöntem

Örnekleme

Bu araştırmanın örneklemini Erzurum ilinde bulunan ve farklı liselerde öğrenim gören lise öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma 5 liseden toplam 468 öğrenci ile yürütülmüştür. Bu öğrencilerin 260’ı erkek, 208’i ise kız öğrencilerdir.

Veri Toplama Aracı

Bu betimsel araştırmada tarama (survey) yöntemi kullanılmıştır. Lise öğrencilerinin HIV/AIDS bilgi düzeylerinin belirlenmesi amacıyla iki ana bölümden oluşan bir anket, araştırmacılar tarafından ders saatleri içerisinde öğrencilere uygulanmıştır. Çalışmada 2002 yılında Nwokocha ve Nwakoby tarafından geliştirilen ve araştırmacılar tarafından Türkçe’ye adapte edilen anket kullanılmış ve anketin pilot çalışması Şükrüpaşa Lisesi’nde öğrenim gören 94 öğrenci ile yapılmıştır. Anketin güvenilirlik katsayısı 0,71 olarak hesaplanmıştır. Bunun yanı sıra öğrencilerin cinsiyetleri, anne ve baba eğitim durumları ve gelir düzeylerini tespit edebilmek için “kişisel bilgi formu” kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması

Öğrencilerin ankette yer alan 22 adet maddeyi cevaplandırabilmeleri için “doğru”, “yanlış” ve “bilmiyorum” seçenekleri sunulmuştur. Ayrıca “evet”, “hayır” ve “bilmiyorum” seçeneklerini içeren üç adet açık uçlu soru sorulmuştur. Anketteki her doğru cevaba “1” puan verilerek puanlar hesaplanmıştır. Dolayısıyla öğrencilerin ankette alacakları maksimum puan 22’dir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Her bir öğrencinin verdikleri cevapların ortalamaları hesaplanmıştır. Cinsiyetin bilgi düzeyleri üzerinde etkisinin olup olmadığının tespit edilmesi için bağımsız grup t-testi uygulanmıştır. Diğer değişkenlerin etkilerinin incelenmesi amacıyla ise tek yönlü ANOVA testine başvurulmuştur. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

Bulgular

Bu bölümde çalışmada elde edilen verilerin analizlerini içeren tablolar sunulmuştur.

Tablo 1. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri

	Cinsiyeti		Baba eğitim düzeyi		Anne eğitim düzeyi		Ailenin aylık geliri	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Erkek	260	55,6						
Kız	208	44,4						
İlköğretim(İlkokul+Ortaokul)			233	49,8	383	81,9		
Lise			134	28,6	66	14,1		
Üniversite			80	17,1	15	3,2		
Lisans+Lisansüstü			21	4,5	4	0,8		
400 YTL ve altı							110	23,5
401-600 YTL							102	21,8
601-1000 YTL							144	30,8
1000 ve üzeri							112	23,9

Tablo1 incelendiğinde örneklemin %55,6'sının erkek, %44,4'ünün kız öğrencilerden oluştuğu görülmektedir. Öğrencilerin ebeveynlerinin eğitim düzeyleri için en büyük aralığı ilköğretim

mezunlarının (baba=%49,8, anne=%81,9) oluşturduğu dikkati çekmektedir. Bunun yanı sıra ailenin aylık gelirine ilişkin birbirine yakın dağılımlar bulunmuştur.

Tablo 2. Öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre verdikleri cevapların analizi

	Cinsiyet	N	X	Standart sapma	t	p
HIV / AIDS bilgi testi	Kız	208	13,52	3,732	2,435	0,015
	Erkek	260	14,35	3,600		

Tablo 2 incelendiğinde cinsiyet değişkeninin HIV/AIDS bilgisi üzerinde anlamlı bir farklılığa sebep olduğu ($p < 0,05$) anlaşılmaktadır.

Ortalama puanlar incelendiğinde ($X_{\text{erk}}=14,35$, $X_{\text{kiz}}=13,52$) bu farklılığın erkek öğrenciler lehine ortaya çıktığı anlaşılmaktadır.

Tablo 3. Öğrencilerin ebeveynlerinin eğitim düzeylerine göre verdikleri cevapların ortalamaları ve analizi

	Baba eğitim düzeyi	N	X	Standart sapma	F	p
	HIV / AIDS bilgi testi	İlköğretim	233	13,55		
Lise		134	14,14	3,354		
Üniversite		80	14,70	2,883		
Lisansüstü		21	15,09	3,806		
	Anne eğitim düzeyi	N	X	Standart sapma	F	p
	HIV / AIDS bilgi testi	İlköğretim	383	13,87		
Lise		66	14,62	3,533		
Üniversite		15	14,26	3,081		
Lisansüstü		4	13,75	3,201		

* $p < 0,05$

Tablo 3'de öğrencilerin ebeveynlerinin eğitim düzeylerine göre aldıkları ortalama puanlar verilmiştir. Bu ortalamalara göre baba eğitim düzeyi arttıkça öğrencilerin bilgi testinden almış oldukları puanların arttığı görülmektedir. Fakat anne eğitim düzeyi dikkate alındığında, anne eğitim düzeyi lise olan öğrencilerin en yüksek ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Tablo 3 incelendiğinde baba eğitim düzeyinin, öğrencilerin HIV/AIDS bilgileri üzerinde anlamlı bir farklılığa ($F=2,834$,

$p<0,05$) sebep olduğu anlaşılmaktadır. Bu farklılığın babaları ilköğretim mezunu olan öğrenciler ile üniversite mezunu olan öğrenciler ($X_{ilk}=13,55$, $X_{uni}=15,09$) arasında meydana geldiği yapılan Tamhane testi ile anlaşılmıştır. Tablo incelendiğinde baba eğitim düzeyinden farklı olarak, anne eğitim düzeyinin; öğrencilerin HIV/AIDS bilgileri üzerinde anlamlı bir farklılığa sebep olmadığı ($F=0,812$, $p>0,05$) anlaşılmaktadır.

Tablo 4. Öğrencilerin ailelerinin gelir düzeylerine göre verdikleri cevapların ortalamaları ve analizi

	Ailenin gelir düzeyi	N	X	Standart sapma	F	P
HIV / AIDS bilgi testi	400 YTL ve altı	110	12,61	3,746	7,511	0,001
	401-600 YTL	102	14,05	3,881		
	601-1000 YTL	144	14,43	3,396		
	1000 ve üzeri	112	14,70	3,457		

Tablo 4'de öğrencilerin ailelerinin gelir düzeylerine göre verdikleri cevapların ortalamaları verilmiştir. Bu ortalamalara göre ailenin gelir düzeyi arttıkça öğrencilerin bilgi testinden almış oldukları puanların arttığı görülmektedir. Yine Tablo 4 incelendiğinde ailelerin gelir düzeyinin, öğrencilerin HIV/AIDS bilgileri üzerinde anlamlı bir farklılığa ($F=7,511$,

$p<0,05$) sebep olduğu anlaşılmaktadır. Bu farklılığın kaynağını tespit etmek için ise varyanslar homojen dağılım gösterdiği için Tukey testine başvurulmuş ve sonuç olarak farkın ailesinin aylık geliri 400 YTL ve altında olan öğrenciler ile aylık geliri daha yüksek olan ailelere mensup öğrenciler arasında meydana geldiği anlaşılmıştır.

Tablo 5. Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre verdikleri cevapların ortalamaları ve analizi

	Sınıf düzeyi	N	X	Standart sapma	F	p
HIV / AIDS bilgi testi	1	274	13,18	3,752	17,115	0,001
	2	86	15,38	3,601		
	3	108	14,90	2,965		

Tablo 5'da öğrencilerin sınıf düzeylerine göre verdikleri cevapların ortalamaları verilmiştir. Bulgular incelendiğinde en yüksek ortalamanın lise 2. Sınıf öğrencilerine, en düşük ortalamanın ise Lise 1. Sınıf öğrencilerine ait olduğu görülmektedir. Tablo 5 incelendiğinde,

sınıf düzeylerinin öğrencilerin HIV/AIDS bilgileri üzerinde anlamlı bir farklılığa ($F=17,115$, $p<0,05$) sebep olduğu anlaşılmıştır. Bu farklılığın kaynağı ise yapılan Tamhane testi sonucunda lise 1. Sınıf öğrencileri ile diğer sınıflar arasında olduğu görülmüştür.

Tablo 6. Öğrencilerin açık uçlu sorulara verdikleri yanıtlara göre yüzde dağılımları

	Evet	Hayır	Fikrim yok
AIDS'le ilgili yeterli bilgiye sahibim	%28,4	%54,9	%16,7
AIDS'e yakalanmaktan korkuyorum	%65,4	%27,6	%7,1
Gerekirse, AIDS'e yakalanıp yakalanmadığımı anlamak için kan testi yaptırım	%79,5	%12,4	%8,1

Son olarak Tablo 6'de öğrencilerin ankette yer alan yarı açık uçlu sorulara verdikleri cevapların yüzde dağılımları verilmiştir. Tablo incelendiğinde öğrencilerin %28,4'ü HIV/AIDS hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunu düşündüğü görülmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilerin %65,4'ü AIDS'e yakalanmaktan korktuğunu dile getirmiş, gerekirse kan testi yaptıracağını söyleyen öğrencilerin yüzdesi ise %79,5 olarak tespit edilmiştir.

Tartışma

Bu çalışmada, günümüzün en önemli güncel sorunu olarak kabul edilen HIV/AIDS kontrolü için çok önemli bir yaş grubunda bulunan lise öğrencilerinin bu konu hakkındaki bilgi düzeylerine; cinsiyet, baba eğitim düzeyi, anne eğitim düzeyi, ailenin aylık gelir düzeyi ve sınıf düzeyi değişkenlerinin etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Sonuç olarak, cinsiyetin bilgi düzeyi üzerinde etkili olduğu ve etkinin erkek öğrenciler lehine geliştiği bulunmuştur. Bu sonuç erkek öğrencilerin bu konu hakkında daha meraklı ve dolayısıyla daha bilgili olduklarının bir işareti olarak yorumlanabilir. Temiz, Batmaz, Akhan, İlhan, Özhan ve Özdilli (2005) tarafından yapılmış olan çalışmada da aynı sonuç bulunmuştur. Bu durum gelişmekte olan ülkelerde toplumsal tabunun bir sonucu olup, bayanların cinsel kimliklerini erkeklere göre daha kısıtlı yaşamalarından, toplumda cinsel konuları konuşmanın ayıp sayılmasından kaynaklanmaktadır. Erkekler toplumumuzda bayanlara göre cinsellik ile ilgili konularda daha serbest yetiştirildiğinden, cinselliklerini daha rahat yaşayıp daha çok bilgi sahibi olmaktadır. Bahsi geçen çalışmanın yanı sıra farklı şekilde İlgün, Dünder, Doğramacı, Dalcı ve Gürgen (2005) ve Beydağ (2007) tarafından yapılan çalışmalar ise cinsiyetin konu hakkındaki bilgi düzeyi üzerinde etkili olmadığını göstermiştir. Bu farklılık çalışmaların yapıldığı bölgeler arasındaki toplumsal farklılıktan kaynaklanıyor olabilir. Bulgular anne ve baba eğitim düzeyleri açısından incelendiğinde, baba eğitim düzeyinin konu hakkındaki bilgileri etkilediği, anne eğitim düzeyinin ise bu konuda bir etkisinin olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla burada da erkek bireylerin konu üzerinde daha ağırlıklı bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Özellikle baba eğitim düzeyinin arttıkça bilgi düzeyinin daha da artıyor olması bu sonucu

destekleyen başka bir etkidir. Bu sonuç; İlgün, Dünder, Doğramacı, Dalcı ve Gürgen (2005) tarafından yapılan çalışma ile anne eğitim düzeyi açısından uyuşmakta fakat baba eğitim düzeyi dikkate alınınca farklılaşmaktadır. Bir başka değişken olan aile aylık geliri için bilgi düzeyleri incelendiğinde, dar gelirli ailelerin çocuklarının HIV/AIDS konusunda daha az bilgiye sahip oldukları anlaşılmaktadır. Bu sonuç, dar gelirli ailelerin yazılı veya görsel medyayı daha az takip ediyor olmaları başka bir ifadeyle konu hakkındaki bilgi kaynaklarına daha az ulaşabilme ihtimallerinin doğurduğu bir etki olarak düşünülebilir. Son olarak sınıf düzeyleri dikkate alındığında en yüksek ortalamanın Lise 2 yani 10. sınıf öğrencilerine ait olduğu belirlenmiştir. Lise ders müfredatları incelendiği zaman HIV/AIDS konusunun 9. sınıf Sağlık Bilgisi dersi kapsamında Nisan ayı içinde ele alındığı görülmektedir. Dolayısıyla 10. sınıf öğrencilerinin konuyu yakın zamanda öğrenmiş olmaları bu sonucu doğrulamaktadır. Bu etki göz önüne alındığında ders saatinin arttırılması veya tüm seneler içinde Biyoloji dersi içerisine dâhil edilmesi bu konunun öğretimi için oldukça önemlidir. Zaten Tablo 11'de, öğrencilerin AIDS hakkında yeterli bilgiye sahip olup olmadıkları konusundaki fikirleri sorulduğunda sadece %28,4'ü evet seçeneğini işaretlemiş, büyük kesimi ise yeterli bilgiye sahip olmadığını belirtmiştir. Bu sonuç da öğrencilerin bu konudaki ihtiyaçlarını açıkça ortaya koymaktadır. Bununla birlikte gerekli durumlarda kan testi yaptırma konusunda öğrencilerin cesaretleri de memnun edici ve sevindiricidir.

Son olarak bu konu ile ilgili, öncelikle öğretmenlerin HIV/AIDS konusunda uzman sağlık personeli tarafından eğitilmesi; öğrencilerin ise eğitilmiş öğretmenler tarafından yeterli ve etkili bir şekilde bilgilendirilmesinin sağlanması, görsel iletişim araçlarında HIV/AIDS ile ilgili programlara daha fazla yer ve zaman verilerek uzmanlarca toplumun eğitilmesi ve lise müfredatında AIDS konusunun bütün yıllara yayılması sağlanması yönünde öneride bulunulabilir.

KAYNAKÇA

- Artan, M. O. ve Güleser, G. H. (2006). Sağlık okulu öğrencilerinin HIV/AIDS, hepatit b virüsü ve hepatit c virüsü konusundaki bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi. *Erciyes Tıp Dergisi*, 28 (3), 125-133.
- Beydağ, K. D. T. (2007). Sağlık yüksekokulunda öğrenim gören bir grup üniversite öğrencisinin HIV/AIDS konusundaki bilgi düzeyleri. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 6 (1), 59-68.
- Bulduk, S., Esin, M.N. ve Umut, N. (2006). Adölesanların HIV/AIDS bilgi düzeyleri ve hastalığa karşı sosyal önyargıları. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 15 (8), 139-143.
- Demirgöz, M., Canbulat, N., Cingil, D. ve Aksuoğlu, A. (2007). Karaman il merkezinde bir gıda sektöründe çalışanların AIDS bilgi düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 4 (1), 1-11.
- Esen, A. (1993). Toplumun AIDS'e ilişkin bilgi düzeyinin ve eğitim gereksiniminin incelenmesi. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*, 9 (2), 9-19.
- Güler, N., Bekar, M. ve Ulusoy, H. (2004). Lise öğrencilerinin HIV/AIDS konusundaki bilgi düzeylerinin belirlenmesi. *Türk HIV/AIDS Tıp Dergisi*, 7(3), 87-91.
- http://data.unaids.org/pub/EPISlides/2007/2007_epiupdate_en.pdf (02.04.2008)
- http://www.unaidsturkiye.org/index.php?option=com_content&task=view&id=30&Itemid=44 (02.04.2008)
- İlgün, M. Ş., DüNDAR, P. E., Doğramacı, Y. G., Dalcı, A. ve Gürgen, G. (2005). Celal Bayar Üniversitesinde bir grup öğrencinin aile planlaması ve CYBH konusundaki bilgi düzeyleri. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*. 4 (2), 66-78.
- İnce, N., Uğurlu, F. ve Özyıldırım, B. (2006). İstanbul ili Silivri ilçesi adolesan dönem gençliğinde Aids ve Stigma konusunda çeşitli eğitim yöntemlerinin etkililiği. *İstanbul Tıp Fakültesi Dergisi*, 69 (3), 63-69.
- Nwokocha, A.R.C. and Nwakoby, B.A.N. (2002). Knowledge, attitude, and behavior of secondary (high) school students concerning HIV/AIDS in Enugu, Nigeria, in the year 2000. *Journal of Pediatric and Adolescent Gynecology*, 15, 93-96.
- Özhan, N. ve Emiroğlu, N. (1992). Üniversite öğrencilerinin AIDS konusundaki bilgi ve tutumları. *III.Ulusal Hemşirelik Kongresi Kitabı*, 678 – 705. Sivas.
- Pekşen, Y. Dabak, Ş., Leblebicioğlu, H. ve Günaydın, M. (1994). Gençlerin eğitim öncesi ve sonrası AIDS konusundaki bilgi düzeyleri. *Yeni Tıp Dergisi*, 11-13.
- Temiz, G., Batmaz, M., Akhan, L. U., İlhan, N., Özhan, F. ve Özdemir, K. (2005). Üniversite öğrencilerinin AIDS ile ilgili bilgi ve tutumları. *Bilim, Eğitim, Düşünce Dergisi*, 5 (4), 1-14.
- Toker, S.O. ve Küçükıymaz, Ü. (2001). Ege Üniversitesi Ödemiş Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin HIV/AIDS bilgi düzeylerinin eğitim öncesi ve sonrasında değerlendirilmesi. *Ege Tıp Dergisi*, 40 (2), 91-97.
- Tümer, A. ve Ünal, S. (2003). HIV/AIDS epidemiyolojisinde gelişmeler ve korunma. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 12 (1), 15-18.

Summary

Introduction

AIDS was identified in United States at 1981 firstly. And today HIV/AIDS is seen as the most important actual problem of mankind and modern medical science. According to World Health Organization's 2007 data, there are 33.2 million AIDS patients for this moment. In our country notice of HIV/AIDS required and first case was diagnosed in 1985. From June 2007 until the date of this preliminary statement made to the Ministry of Health HIV positive (+) cases were determined as the number of 2.711 people. HIV/AIDS has no vaccine and no cure. In addition, the cost of applications that increase the individual's quality of life and treatment (approximately 5 billion dollars per capita) is very high. For this reason, the first and most important way in the fight with HIV/AIDS is protection by people's own. The most important way of protection is, training about these subjects and learning the information to be used in everyday life. In this study, it was examine to determine the level of knowledge of high school students about HIV/AIDS, in terms of different variables.

Methodology

The illustration of this work is consisted of the students in Erzurum and attending different high schools. The research was conducted with 468 students from 5 high schools. In this descriptive research, survey method was used. The students were polled a questionnaire consisting of two parts in lesson by researchers to define the students' knowledge about HIV/AIDS. In that work a scale developed by Nwokocho and Nwakoby (2002) was used. The scale's reliability coefficient was calculated as 0.71 in pilot study. The items of scale were scaled in three categories as "true", "false" and "don't know". SPSS program was used in the analysis of the data. Group t-test was used in determining whether gender has an affect on knowledge and one-way ANOVAs for other variables. In statistical calculations statistical rate was taken as 0.05.

Findings

44.4% of the illustration was consisted of female and 55.6% of male. For parents of students of the educational level, the largest range is in the primary school graduates (fathers = 49.8%, mothers = 81.9%). In addition to this, the family's monthly income distributions have been found closer to each other. Gender variable cause a significant difference on HIV/AIDS information ($p < 0.05$). It is understood from the average scores ($X_{\text{male}} = 14.35$, $X_{\text{female}} = 13.52$), this difference in favor of male students. Education level of fathers, cause a significant difference ($F = 2.834$, $p < 0.05$) on the students' HIV/AIDS knowledge. But opposite of this finding there is no significant difference for mothers' education level on students' knowledge. It is understood that family income levels of students' have a significant difference ($F = 7.511$, $p < 0.05$) on HIV/AIDS knowledge. Lastly, it is seen that only 28.4% of students' think that they have enough knowledge and information about HIV/AIDS.

Discussion

With the results, it can be suggested that firstly, teachers that work in high schools must be trained by specialist health staff about AIDS. And students are trained by teachers adequately and effectively. It must be provide more information by visual media about HIV/AIDS with related programs. More space and time given by experts to train community and high school curriculum about the AIDS spread to the entire year to provide.